

ĐẶC SAN

HALAL

SỐ 01/2023

- * THỊ TRƯỜNG HALAL TOÀN CẦU
- * CHUYỂN ĐỘNG HALAL VIỆT NAM
- * TIẾNG NÓI DOANH NGHIỆP
- * SỰ KIỆN HALAL NỔI BẬT

ĐẶC SẢN HALAL

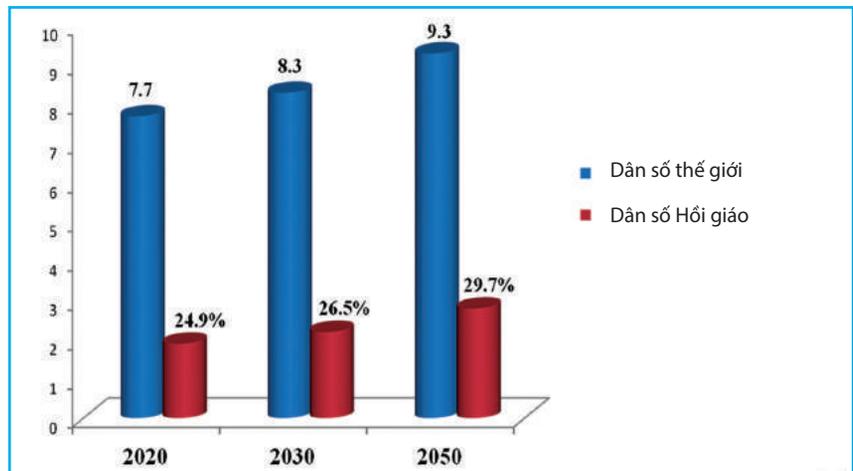
THỊ TRƯỜNG HALAL TOÀN CẦU

Thị trường Halal toàn cầu có tiềm năng rất lớn xét về quy mô dân số Hồi giáo, với khoảng 1,94 tỷ người vào năm 2022, chiếm gần 1/4 dân số thế giới. Dân số Hồi giáo sẽ tiếp tục tăng trưởng ở mức trung bình 1,5%/năm, cao gấp đôi so với dân số phi Hồi giáo (0,7%/năm) và dự kiến sẽ đạt khoảng 2,8 tỷ người vào năm 2050. Theo dự báo, đến năm 2050 thế giới sẽ có 51 quốc gia có người Hồi giáo chiếm đa số, tăng 02 nước so với năm 2010 (Macedonia, Bosnia và Herzegovina)¹.

Quy mô nền kinh tế Halal toàn cầu đạt 7.000 tỷ USD năm 2022 và dự kiến tăng lên mức khoảng 10.000 tỷ USD trước năm 2028² nhờ tăng trưởng quy mô dân số Hồi giáo, mức chi tiêu, sự đa dạng về lĩnh vực và triển vọng tăng trưởng trong tương lai với tốc độ khoảng 6-8%/năm³.

Thị trường tiêu thụ sản phẩm Halal phân bố khắp thế giới, từ các nước Hồi

Tăng trưởng dân số Hồi giáo giai đoạn 2020 – 2050¹ (tỷ người và tỷ lệ % dân số Hồi giáo trên tổng dân số thế giới)

(Nguồn: Theo Báo cáo năm 2022 về tương lai dân số Hồi giáo toàn cầu của Pew Research Center)

2030		
	Dân số	Tỷ lệ
Thế giới	2.209	100%
Châu Á - Thái Bình Dương	1.273	59,7%
Trung Đông - Bắc Phi	443	19,9%
Châu Phi Nam Xa-ha-ra	428	17,5%
Châu Âu	57,1	2,6%
Châu Mỹ	7,9	0,3%

Phân bố dân số Hồi giáo theo khu vực địa lý

(Nguồn: Theo Báo cáo năm 2022 về tương lai dân số Hồi giáo toàn cầu của Pew Research Center)

giáo đến phi Hồi giáo, từ các thực phẩm, bảo đảm sức nền kinh tế phát triển đến khỏe, chất lượng, xanh, sạch, đang phát triển, do các sản có đạo đức trong chế biến phẩm Halal đáp ứng nhiều và góp phần bảo vệ môi trường... tiêu chí về vệ sinh an toàn

[1] Theo Báo cáo năm 2022 về tương lai dân số Hồi giáo toàn cầu của Pew Research Center.

[2] Theo World Halal Summit Council (4/2022).

[3] Hiện thống kê, dữ liệu chính thức liên quan đến kinh tế Halal còn tương đối hạn chế, các dữ liệu, thống kê của SERSIC (là cơ quan trực thuộc OIC) và SGIE (được thực hiện dưới sự bảo trợ của chính phủ UAE) được đánh giá là mang tính chính thức, đáng tin cậy nhất. Mặc dù còn có khác biệt trong số liệu, các nghiên cứu, báo cáo đều có nhận định chung là nền kinh tế Hồi giáo sẽ tiếp tục phát triển mạnh trong thời gian tới với tốc độ khoảng 6-8%/năm.

Du lịch thân thiện với người Hồi giáo đang được thúc đẩy mạnh mẽ sau đại dịch Covid-19. Chi tiêu cho du lịch đạt 107 tỷ USD vào năm 2022 và dự báo sẽ tăng lên 146 tỷ USD vào năm 2027⁵. Số lượng người Hồi giáo đi du lịch quốc tế đạt 110 triệu năm 2022 và dự báo đạt 140 triệu năm 2023⁶.

Các thị trường tiêu biểu:

5 nước Hồi giáo có số lượt khách du lịch ra nước ngoài nhiều nhất (số khách)	5 nước Hồi giáo chi tiêu nhiều nhất cho du lịch (2022)
Saudi Arabia (27,2 triệu)	UAE (21,8 tỷ USD)
UAE (18,9 triệu)	Saudi Arabia (15,9 tỷ USD)
Indonesia (11,7 triệu)	Kuwait (13,1 tỷ USD)
Thổ Nhĩ Kỳ (9,65 triệu)	Qatar (12,3 tỷ USD)
Oman (6,6 triệu)	Indonesia (6,6 tỷ USD)

(Nguồn: Theo The Global Economy, Tổ chức Du lịch Thế giới)

3. Lĩnh vực thời trang:

Lĩnh vực thời trang Halal đã có bước phát triển mạnh trong thời gian qua nhờ việc các hãng thời trang lớn đẩy mạnh đầu tư vào các nền tảng thương mại điện tử nhằm vào nhóm khách hàng Hồi giáo (Modanisa,

Haute Hijab, Elle B Zhou...).

Trong năm 2022, quy mô thị trường thời trang Halal toàn cầu đã đạt 312 tỷ USD và dự đoán đến năm 2027 sẽ đạt 413 tỷ USD⁷.

Các thị trường tiêu biểu:

5 thị trường thời trang Hồi giáo lớn nhất (2022):

Iran (53,1 tỷ USD)

Thổ Nhĩ Kỳ (35,5 tỷ USD)

Pakistan (24,5 tỷ USD)

Saudi Arabia (22,9 tỷ USD)

Ái Cập (20,2 tỷ USD)

Các doanh nghiệp, tập đoàn tiêu biểu trên thị trường:

Thị trường thời trang Halal đã phát triển nhanh chóng trong những năm gần đây, với ngày càng nhiều thương hiệu và nhà thiết kế tham gia vào lĩnh vực này, cụ thể:

- **Về bán lẻ:** Zara (Tây Ban Nha), GAP (Mỹ)...

- **Về thương hiệu lớn:** Aab (Australia), Verona Collection (Mỹ), Haute Hijab (Mỹ), Nike (Mỹ), Adidas (Đức)⁸...

- **Về sản xuất:** Uniqlo (Nhật Bản), H&M (Sweden)...

[5] Theo báo cáo của Dinar Standard 2023.

[6] Dự báo năm 2028 số lượng người Hồi giáo đi du lịch quốc tế đạt 230 triệu với mức chi tiêu đạt 225 tỷ USD. 31% khách Hồi giáo trên thế giới đến từ châu Á, trong đó Indonesia và Malaysia lọt top các điểm đến hấp dẫn. Singapore xếp thứ 12 cùng Anh là 2 nước phi Hồi giáo lọt top 20 điểm đến yêu thích của khách du lịch Hồi giáo.

[7] Theo báo cáo của Dinar Standard 2023.

[8] Những thương hiệu này cung cấp nhiều kiểu dáng và thiết kế khác nhau, từ truyền thống đến hiện đại hơn, đồng thời thường sử dụng vật liệu chất lượng cao và chú ý đến từng chi tiết trong thiết kế.

4. Lĩnh vực dược phẩm:

Thị trường dược phẩm Halal toàn cầu đang được thúc đẩy mạnh mẽ sau đại dịch Covid-19 ước đạt 137 tỷ USD vào năm 2022 và được dự báo sẽ tăng lên 178 tỷ USD vào năm 2027⁹.

Các thị trường tiêu biểu:

5 thị trường tiêu dùng hàng dược phẩm Hồi giáo lớn nhất (2022):

Thổ Nhĩ Kỳ (10,5 tỷ USD)

Saudi Arabia (9,5 tỷ USD)

Mỹ (8,2 tỷ USD)

Indonesia (6,0 tỷ USD)

Algeria (4,4 tỷ USD)

Một số công ty, tập đoàn lớn trên thị trường:

Thị trường dược phẩm Halal toàn cầu chủ yếu bị chi phối bởi các công ty quốc tế lớn, có công nghệ tiên tiến, năng lực đầu tư cho nghiên cứu và phát triển (R&D):

• **Về bán lẻ:** CVS Health (Mỹ), Walgreens Boots Alliance (Mỹ)...

• **Về sản xuất:** Abbott (Mỹ), AJ Pharma (Malaysia)...

• **Về thương hiệu lớn:** Advil (Mỹ), Ambien...

5. Lĩnh vực mỹ phẩm:

Khách hàng Hồi giáo và phi Hồi giáo trên toàn cầu ngày càng quan tâm hơn tới các sản phẩm Halal, đặc biệt là các sản phẩm có xuất xứ từ thực vật. Nhiều hãng mỹ phẩm lớn hiện đang phát triển các thương hiệu riêng và xin cấp chứng nhận để phục vụ thị hiếu của người Hồi giáo.

5 thị trường tiêu dùng hàng mỹ phẩm Hồi giáo lớn nhất thế giới (2022):

An Độ (7,0 tỷ USD)

Malaysia (5,3 tỷ USD)

Hà Lan (4,6 tỷ USD)

Bỉ (4,5 tỷ USD)

Pháp (4,2 tỷ USD)

Một số doanh nghiệp, tập đoàn lớn trên thị trường:

Thị trường sản phẩm mỹ phẩm Halal toàn cầu là một thị trường cạnh tranh cao, với sự hiện diện của nhiều công ty và tập đoàn lớn trong và ngoài nước.

Một số công ty với các sản phẩm mỹ phẩm Halal nổi tiếng như: Ecotrail Personal Care (Ấn Độ), IVY Beauty Corporation (Malaysia), The dUCk Group (Malaysia), Clara International Beauty Group (Malaysia), INIKA Organic (Australia)...

[9] Theo báo cáo của Dinar Standard 2023.

6. Lĩnh vực truyền thông, giải trí Hồi giáo:

Phát triển mạnh thời gian qua cùng với sự bùng nổ của các loại hình dịch vụ, chia sẻ phim, âm nhạc trực tuyến bằng tiếng Ả-rập nhằm vào các đối tượng khách hàng Hồi giáo (Shahid VIP, Rotana, Netflix...) và hiện chiếm khoảng 6% tổng chi tiêu toàn cầu trong lĩnh vực này. Chi tiêu của người Hồi giáo cho truyền thông và giải trí đạt khoảng 255 tỷ USD vào năm 2022 và dự đoán sẽ tăng lên 367 tỷ USD vào năm 2027¹⁰.

Các thị trường tiêu biểu:

5 thị trường tiêu dùng sản phẩm truyền thông, giải trí Hồi giáo lớn nhất (2022):

Thổ Nhĩ Kỳ (28,5 tỷ USD)

Indonesia (25,1 tỷ USD)

Mỹ (22,2 tỷ USD)

Saudi Arabia (14,1 tỷ USD)

Pakistan (13,0 tỷ USD)

Các công ty, tập đoàn tiêu biểu trên thị trường: Peace TV (Anh), Iqra (Saudi Arabia), Al Huda (Ai Cập), Muslim Pro (Singapore), Halal Street UK (Anh), Huawei (Trung Quốc), Alladin Group (Malaysia)....

7. Lĩnh vực tài chính:

Tài chính Hồi giáo gồm ngân hàng Hồi giáo, trái phiếu (sukuk), cổ phiếu, các quỹ đầu tư, bảo hiểm (takaful) và tài chính vi mô. Trong đó, các ngân hàng và trái phiếu chiếm 95% tổng tài sản tài chính Hồi giáo. Thị trường tài

chính Hồi giáo đã đạt quy mô khoảng 3.958 tỷ USD trong năm 2022 và được dự đoán sẽ đạt 5.954 tỷ USD trong năm 2027¹¹.

5 thị trường tài chính Hồi giáo lớn nhất (2021):

Iran (1.234,5 tỷ USD)

Saudi Arabia (895 tỷ USD)

Malaysia (649,6 tỷ USD)

UAE (251,5 tỷ USD)

Qatar (186,2 tỷ USD)

Các doanh nghiệp, tập đoàn tiêu biểu trên thị trường: Thị trường tài chính Hồi giáo

bị chi phối bởi một số tập đoàn chiếm một phần đáng kể của thị trường. Hiện Hội đồng Hợp tác Vùng Vịnh (GCC) là một thị trường có tính cạnh tranh cao với số lượng công ty, tập đoàn lớn nhất. Một số tập đoàn Hồi giáo tiêu biểu trên thị trường: Bank Al-Rajhi (Saudi Arabia), Dubai Islamic Bank (UAE), Kuwait Finance house (Kuwait), Bank Mellat Iran (Iran), Abu Dhabi Islamic Bank (UAE).

Một số tiêu chuẩn Halal trên thế giới:

Theo tờ The Halal Times, trên thế giới có 3.500 công ty chứng nhận Halal và trên 300 chứng nhận Halal khác nhau chính thức được công nhận do các tổ chức chứng nhận quốc tế, quốc gia, tổ chức tư nhân cấp. Một số nước đã thành lập cơ quan chứng nhận Halal quốc gia và đã ban hành biểu tượng Halal quốc gia.

Biểu tượng Halal quốc gia của một số nước và tổ chức tiêu biểu (GCC, Phillippines, Thái Lan, Brunei, UAE, Indonesia, Malaysia, Singapore...)

[10] Theo báo cáo của Dinar Standard 2023.

[11] Theo báo cáo của Dinar Standard 2023.

ĐẶC SẢN HALAL

CHUYỂN ĐỘNG HALAL VIỆT NAM

CHÍNH PHỦ, CÁC BỘ, NGÀNH TÍCH CỰC ĐẨY MẠNH HỢP TÁC QUỐC TẾ VỀ HALAL

Thủ tướng Chính phủ Phạm Minh Chính dự Hội nghị Cấp cao ASEAN – GCC và thăm Saudi Arabia.

1 Thủ tướng Chính phủ Phạm Minh Chính đánh giá dư địa hợp tác giữa Việt Nam và Saudi Arabia còn rất nhiều, trong đó có lĩnh vực Halal. Nhân dịp dự Hội nghị Cấp cao Hiệp hội các quốc gia Đông Nam Á (ASEAN) - Hội đồng hợp tác Vùng Vịnh (GCC) và thăm Saudi Arabia, ngày 19/10, tại thủ đô Riyadh của Saudi Arabia, Thủ tướng Chính phủ Phạm Minh Chính dự Diễn đàn doanh nghiệp Việt Nam - Saudi Arabia do Bộ Kế hoạch và Đầu tư, Đại sứ quán Việt Nam tại Saudi Arabia, Liên đoàn các Phòng Thương mại Saudi Arabia (FSC) tổ chức. Phát biểu tại Diễn đàn, Thủ tướng Chính phủ chia sẻ: “Hai nước Việt Nam – Saudi Arabia có nhiều điểm tương đồng, có tiềm năng hợp tác, dư địa hợp tác giữa hai nước còn rất lớn, cần tiếp tục thúc đẩy, nhất là trong lĩnh vực phát triển đô thị, thực phẩm Halal, lao động việc làm, đào tạo nguồn nhân lực, các lĩnh vực mới nổi như chuyển đổi số, chuyển đổi xanh, kinh tế tuần hoàn, kinh tế chia sẻ, kinh tế tri thức”. Cho rằng với vị thế và vị trí địa lý thuận lợi, Việt Nam và Saudi Arabia có vai trò quan trọng tại khu vực ASEAN và GCC, Thủ tướng Chính phủ mong muốn Việt Nam và Saudi Arabia phối hợp chặt chẽ, cùng nhau trở thành cầu nối để doanh nghiệp hai

bên không chỉ cùng tham gia thị trường của nhau mà còn mở rộng ra cả khu vực tiềm năng, rộng lớn ASEAN và GCC.

Trong khuôn khổ chuyến thăm, Bộ trưởng Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch Nguyễn Văn Hùng đã có buổi làm việc song phương với Công chúa Haifa bint Mohammed Al-Saud, Thứ trưởng Bộ Du lịch Saudi Arabia và ký “Chương trình hành động trong lĩnh vực du lịch” giữa Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch Việt Nam (VHTTDL) và Bộ Du lịch Saudi Arabia. Việc ký kết Chương trình hành động nhằm hướng tới “tham vọng” thúc đẩy hợp tác du lịch giữa hai nước đi vào thực chất, tích cực, đề ra biện pháp để hai nước tăng cường trao đổi, chia sẻ thông tin, kinh

Lễ ký Chương trình hành động trong lĩnh vực du lịch Việt Nam – Saudi Arabia.

Liên quan phát triển ngành nông nghiệp, thực phẩm Halal, Thủ tướng Chính phủ Phạm Minh Chính chia sẻ: “Việt Nam có thể đáp ứng nhu cầu của Arab Saudi nhờ nguồn lao động dồi dào. Hiện có trên 5.000 lao động người Việt đang sinh sống, làm việc tại Arab Saudi. Bên cạnh đó, Việt Nam đang đàm phán Hiệp định Đối tác Kinh tế Toàn diện với UAE, dự kiến hoàn tất vào cuối năm nay, sẽ giúp mở cửa thị trường các nước Vùng Vịnh”.

nghiệm, thống kê về thị trường Halal, nhu cầu du khách, phát triển, đào tạo nhân lực du lịch; tổ chức các sự kiện quảng bá du lịch chung; tìm kiếm cơ hội đầu tư du lịch... Bộ trưởng Nguyễn Văn Hùng thông tin về việc Chính phủ Việt Nam đã ban hành quyết định phê duyệt Đề án “Tăng cường hợp tác quốc tế để xây dựng và phát triển ngành Halal Việt Nam đến năm 2030”. Đề án đầu tiên đưa ra các định hướng lớn mang tầm quốc gia nhằm khai mở thị trường Halal. Trong đó du lịch là một trong những lĩnh vực ưu tiên với Saudi Arabia - một trong những đối tác và thị trường trọng điểm. Bộ trưởng đề nghị phía bạn hỗ trợ Việt Nam trong việc tìm hiểu về thị hiếu du khách và thị trường Halal, xây dựng tiêu chuẩn, quy chuẩn về du lịch Halal... thông qua chuyển giao công nghệ. Giới thiệu các thương hiệu nổi tiếng của Saudi Arabia vào khảo sát, đầu tư, hoạt động tại Việt Nam trong lĩnh vực cơ sở lưu trú, đầu tư du lịch... Hai bên cũng trao đổi về việc Saudi Arabia xem xét cấp visa điện tử cho du khách đến từ Việt Nam, sớm thiết lập đường bay giữa hai nước, đàm phán Hiệp định miễn thị thực cho người mang hộ chiếu ngoại giao và công vụ và khả năng miễn visa song phương cho khách du lịch hai bên.

2 Thủ tướng Chính phủ Phạm Minh Chính đề nghị Malaysia hỗ trợ Việt Nam phát triển ngành công nghiệp Halal và sớm ký văn kiện hợp tác trong lĩnh vực này. Tại hội đàm nhân chuyến thăm Việt Nam của Thủ tướng Chính phủ Malaysia Anwar Ibrahim, Thủ tướng Chính phủ Phạm Minh Chính khẳng định, Việt Nam sẵn sàng cung cấp nguồn gạo ổn định và lâu dài cho Malaysia, đồng thời đề nghị Malaysia hỗ trợ Việt Nam phát triển ngành công nghiệp

Thủ tướng Chính phủ Phạm Minh Chính hoan nghênh Thủ tướng Malaysia Anwar Ibrahim thăm chính thức Việt Nam.

Halal và sớm ký văn kiện hợp tác trong lĩnh vực này.

Nhân dịp này, Bộ trưởng Đầu tư, Thương mại và Công nghiệp Malaysia (MITI) Zafrul đánh giá Malaysia và Việt Nam còn nhiều lĩnh vực có thể hợp tác cùng nhau như hợp tác Halal, nông nghiệp, kinh tế số, kinh tế xanh... Bộ trưởng Zafrul cho rằng thị trường dành cho sản phẩm Halal trong khu vực vẫn còn rất nhiều tiềm năng vì một nửa dân số ASEAN theo đạo Hồi. Việt Nam và Malaysia có thể hợp tác xuất khẩu sản phẩm Halal bởi sản phẩm này không những có thể xuất khẩu trong thị trường ASEAN, mà còn xuất sang các thị trường khác trên toàn thế giới. Malaysia có đầy đủ năng lực trong lĩnh vực xuất khẩu sản phẩm Halal và cũng hiểu rõ các sản phẩm của Việt Nam đang hướng tới nhu cầu của thị trường thế giới. Nếu hai bên có thể hợp tác cùng nhau thì có thể hướng đến đảm bảo các vấn đề hạ nguồn như đóng gói, thanh toán, logistics... Malaysia mong muốn các doanh nghiệp Việt Nam sẽ coi Malaysia là trung tâm xuất khẩu sản phẩm Halal của thế giới.

MITI có đơn vị chức năng riêng là Cơ quan Phát triển Halal (HDC). Thông qua đơn vị này, những quy định về sản phẩm Halal sẽ được giải thích rất rõ ràng. Bộ trưởng bày tỏ tin tưởng doanh nghiệp hai nước còn nhiều cơ hội hợp tác cùng nhau, không chỉ về các sản phẩm nông nghiệp, mà còn các lĩnh vực khác như chăm sóc sức khỏe, mỹ phẩm... nhưng trước hết vẫn tập trung chủ yếu vào các sản phẩm nông nghiệp và thực phẩm.

3 Thủ tướng Chính phủ Phạm Minh Chính và Quốc vương Brunei Hassanal Bolkiah nhất trí mở rộng hợp tác thương mại với 4 trọng tâm chính trong đó có hợp tác về Halal.

Thủ tướng Chính phủ Phạm Minh Chính gặp Quốc vương Brunei Hassanal Bolkiah.

Ngày 10/5/2023, Thủ tướng Chính phủ Phạm Minh Chính gặp Quốc vương Brunei Hassanal Bolkiah nhân dịp cùng dự Hội nghị Cấp cao (HNCC) ASEAN 42 tại Labuan Bajo, Indonesia. Hai bên thống nhất thúc đẩy tăng trưởng thương mại theo hướng đa dạng và cân bằng thông qua mở rộng hợp tác trong các lĩnh vực tiềm năng với 4 trọng tâm chính là hợp tác dầu khí, hóa chất, sản phẩm Halal và du lịch, giao lưu nhân dân. Thủ tướng Chính phủ Phạm Minh Chính đề

ngợi Brunei tạo thuận lợi hơn nữa cho hàng hóa Việt Nam tiếp cận thị trường, trong đó có các sản phẩm nông, thủy sản đạt chuẩn Halal; tiến tới sớm ký kết Bản ghi nhớ về hợp tác nông nghiệp và thủy sản giữa hai nước.

4 Thủ tướng Chính phủ Phạm Minh Chính đề nghị Indonesia tạo thuận lợi cho nông sản và các sản phẩm Halal có xuất xứ Việt Nam tiếp cận thị trường Indonesia. Tại cuộc gặp Tổng thống Indonesia J. Widodo nhân dịp dự Hội nghị Cấp cao ASEAN lần thứ 43 tại Jakarta, Indonesia, Thủ tướng Chính phủ Phạm Minh Chính đã đề nghị hai nước duy trì đà tăng trưởng thương mại theo hướng cân bằng hơn, phấn đấu đưa kim ngạch thương mại song phương đạt 15 tỷ USD vào năm 2028.

Thủ tướng Chính phủ đồng thời cũng đề nghị Indonesia hạn chế áp dụng các biện pháp phòng vệ thương mại đối với hàng xuất khẩu của Việt Nam, tạo thuận lợi cho nông sản và các sản phẩm Halal có xuất xứ Việt Nam tiếp cận thị trường Indonesia, hợp tác phát triển các chuỗi cung ứng mới có tính chiến lược và tăng cường hợp tác trên các lĩnh vực hai bên cùng quan tâm.

Thủ tướng Chính phủ Phạm Minh Chính gặp Tổng thống Indonesia J.Widodo bên lề Hội nghị Cấp cao ASEAN.

Thủ tướng Chính phủ Phạm Minh Chính tiếp Bộ trưởng Ngoại giao UAE Abdullah bin Zayed Al Nahyan.

Theo Đại sứ Việt Nam tại UAE Nguyễn Mạnh Tuấn: “Việc tăng cường hợp tác với UAE trong tất cả các lĩnh vực của ngành công nghiệp Halal để thúc đẩy xuất khẩu

là rất cần thiết. Trước mắt, Việt Nam và UAE cần thúc đẩy đàm phán để ký thỏa thuận hợp tác song phương về nông nghiệp giữa hai nước (chăn nuôi, trồng trọt, đánh bắt và chế biến). Tiếp đó, hai bên cần triển khai các bước đi cụ thể như: xúc tiến công nhận các tiêu chuẩn và thực hành trong lĩnh vực công nhận, chứng nhận và đánh giá cho các đơn vị của Việt Nam; hợp tác với các đơn vị cấp giấy chứng nhận Halal của UAE để có thể cung cấp thông tin đầu vào hữu ích cho các doanh nghiệp Việt Nam đang tìm cách cung cấp hàng hóa cho thị trường Halal; và hợp tác trong lĩnh vực đào tạo nguồn nhân lực về Halal để thống nhất các tiêu chuẩn và cách giải thích về Halal, xây dựng nhân sự có năng lực để xử lý toàn bộ chuỗi giá trị và đảm bảo sự hài hòa về chứng chỉ Halal toàn cầu”.

5 Thủ tướng Chính phủ Phạm Minh Chính đề nghị UAE hỗ trợ Việt Nam phát triển sản phẩm Halal. Tại buổi tiếp Bộ trưởng Ngoại giao Các Tiểu vương quốc Arab Thống nhất (UAE) Abdullah bin Zayed Al Nahyan ngày 14/6/2023, Thủ tướng Chính phủ Phạm Minh Chính khẳng định hai bên cần hoàn tất đàm phán Hiệp định Đối tác Kinh tế Toàn diện Việt Nam - UAE (CEPA) trong thời gian sớm nhất, đồng thời đề nghị UAE hỗ trợ Việt Nam phát triển ngành công nghiệp và dịch vụ Halal, đầu tư sản xuất sản phẩm Halal và xây dựng các cơ chế hợp tác về chứng nhận Halal ở Việt Nam, qua đó góp phần nâng cao kim ngạch trao đổi thương mại giữa hai nước.

Tại buổi tiếp, Bộ trưởng Abdullah bin Zayed Al Nahyan cam kết “sẽ phối hợp chặt chẽ với Việt Nam triển khai các đề xuất hợp tác một cách thực chất, hiệu quả, nhất là trong các lĩnh vực, nội dung mà Thủ tướng Chính phủ Phạm Minh Chính đã có ý kiến”.

UAE là trung tâm giao dịch thương mại quốc tế và cửa ngõ để xuất khẩu hàng hóa vào thị trường các nước Hội đồng Hợp tác Vùng Vịnh (GCC) và khu vực Trung Đông, châu Phi, đồng thời là một trong những quốc gia hàng đầu thế giới trong ngành công nghiệp Halal. Với nguồn lương thực, thực phẩm và sản phẩm nông nghiệp dồi dào, phong phú, có ngành công nghiệp chế biến thực phẩm đang phát triển mạnh của Việt Nam, Halal được kỳ vọng là điểm giao “gặp gỡ” giữa hai nước trong thời gian tới.

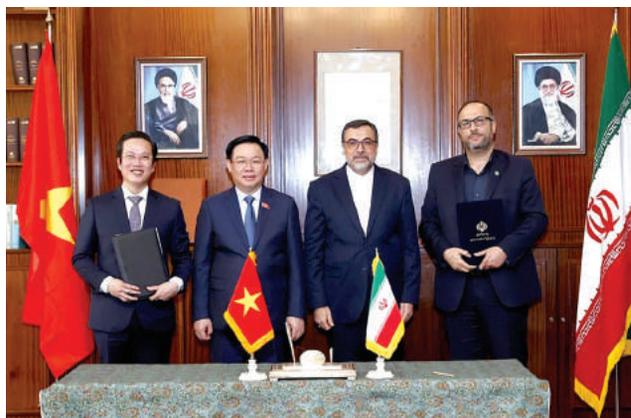
6 Chủ tịch Quốc hội Vương Đình Huệ đề nghị Indonesia, Iran mở rộng thị trường cho các mặt hàng Halal.

Nhân chuyến thăm Indonesia và Iran tháng 8/2023, Chủ tịch Quốc hội Vương

Đình Huệ đề nghị Indonesia mở cửa thị trường cho các mặt hàng nông sản Việt Nam, nhất là thực phẩm Halal và trái cây (vải, nhãn...); đồng thời tiếp tục tạo thuận lợi, khuyến khích doanh nghiệp Việt Nam hoạt động sản xuất kinh doanh tại Indonesia.

Trong cuộc hội đàm với Chủ tịch Quốc hội Iran Mohammad Bagher Ghalibaf, Chủ tịch Quốc hội Vương Đình Huệ đã đề nghị Iran tăng cường nhập khẩu nông sản Việt Nam như gạo, chè, hạt tiêu, cà phê, cao su, đồng thời bày tỏ sẵn sàng tạo điều kiện để Iran xuất khẩu hoa quả khô, trái cây sang Việt Nam. Hai bên nhất trí hợp tác trong sản xuất các sản phẩm theo tiêu chuẩn Halal.

Trong khuôn khổ chuyến thăm, Chủ tịch Quốc hội Vương Đình Huệ đã chứng kiến lễ ký bản ghi nhớ hợp tác trong lĩnh vực tiêu chuẩn hóa, đánh giá sự phù hợp và công nhận, đo lường và Halal giữa đại diện Tổng cục Tiêu chuẩn Đo lường Chất lượng (Bộ Khoa học và Công nghệ) Việt Nam và Tổ chức Tiêu chuẩn quốc gia Iran (INSO). Thời gian tới, hợp tác kỹ thuật này được kỳ

Lễ ký kết bản ghi nhớ hợp tác trong lĩnh vực tiêu chuẩn hóa, đánh giá sự phù hợp và công nhận, đo lường về Halal.

vọng sẽ góp phần thúc đẩy quan hệ kinh tế, thương mại cũng như quan hệ hữu nghị giữa hai nước.

MoU song phương được ký kết là cơ sở quan trọng để hai bên triển khai các hoạt động hợp tác thiết thực trong thời gian tới, đặc biệt là các hoạt động liên quan đến đào tạo, chia sẻ kinh nghiệm quản lý tiêu chuẩn hóa và đánh giá sự phù hợp về Halal, tiến tới ký kết các thỏa thuận thừa nhận lẫn nhau giữa các tổ chức đánh giá sự phù hợp về sản phẩm Halal. Các sản phẩm Halal bao gồm

Ông Hà Minh Hiệp, Quyền Tổng Cục trưởng Tổng cục Tiêu chuẩn Đo lường Chất lượng cho biết: “Đề án Tăng cường hợp tác quốc tế để xây dựng và phát triển ngành Halal Việt Nam đến

năm 2030 là Đề án đầu tiên đưa ra các định hướng lớn mang tầm quốc gia về huy động các nguồn lực trong nước, quốc tế để xây dựng và phát triển ngành Halal Việt Nam bài bản, chuyên nghiệp, toàn diện, giúp doanh nghiệp Việt Nam tham gia sâu, hiệu quả vào các chuỗi sản xuất, cung ứng sản phẩm Halal toàn cầu. Đề án tạo hướng đi mới trong triển khai công tác hội nhập kinh tế quốc tế, khai mở thị trường Halal giàu tiềm năng có quy mô lên tới

10.000 tỷ USD trên phạm vi toàn thế giới vào năm 2028 và tạo thêm động lực mới cho phát triển kinh tế bền vững của nước ta, trong bối cảnh các thị trường truyền thống gặp không ít khó khăn do lạm phát, suy thoái kinh tế, hàng rào kỹ thuật tăng lên... Cùng với định hướng của Chính phủ, thời gian gần đây thị trường xuất khẩu sản phẩm Halal ở Việt Nam có những bước khởi sắc, thu hút sự quan tâm của doanh nghiệp”.

hầu hết tất cả sản phẩm thiết yếu của cuộc sống như: thực phẩm, đồ uống, thực phẩm hữu cơ, dược phẩm, mỹ phẩm đến lĩnh vực dịch vụ như: du lịch, ngân hàng, giáo dục và đào tạo, dịch vụ ăn uống, khách sạn.

Trong các quốc gia có tiềm năng nhập khẩu sản phẩm Halal của Việt Nam, Cộng hòa Hồi giáo Iran, một trong những thị trường lớn tại khu vực Trung Đông, đang trở thành điểm đến hấp dẫn cho các doanh nghiệp quốc tế trong lĩnh vực sản phẩm Halal. Với dân số hơn 83 triệu người và gần 99% dân số theo Hồi giáo, thị trường Halal ở Iran đang ngày càng mở rộng và trở nên hứa hẹn với các nhà kinh doanh và nhà sản xuất.

Hiện nay, Chính phủ Iran đã áp dụng nhiều chính sách ưu đãi nhằm thúc đẩy nhập khẩu sản phẩm Halal vào nước này. Các chương trình khuyến khích đầu tư, giảm thuế nhập khẩu, cải thiện hạ tầng và thúc đẩy hợp tác kinh tế quốc tế đang giúp tạo điều kiện thuận lợi cho các doanh nghiệp Việt Nam trong việc tiếp cận thị trường Iran.

7 Phó Thủ tướng Chính phủ Trần Lưu Quang đề xuất Ai Cập hợp tác sản xuất thực phẩm theo tiêu chuẩn Halal

Phó Thủ tướng Chính phủ Trần Lưu Quang hội đàm với Thủ tướng Chính phủ Ai Cập Mostafa Madbouly.

theo mô hình song phương hoặc nhiều bên tại Việt Nam hoặc tại Ai Cập. Tại buổi hội đàm với Thủ tướng Chính phủ Ai Cập Mostafa Madbouly nhân chuyến thăm Ai Cập (tháng 7/2023), Phó Thủ tướng Chính phủ Trần Lưu Quang đề xuất nghiên cứu khả năng đàm phán Hiệp định Thương mại tự do Việt Nam - Ai Cập; đề xuất hợp tác với Ai Cập sản xuất thực phẩm theo tiêu chuẩn Halal theo mô hình song phương hoặc nhiều bên tại Việt Nam hoặc tại Ai Cập để tạo đột phá cho hợp tác thương mại thời gian tới.

8 Phó Thủ tướng Chính phủ Trần Lưu Quang đề xuất 4 trụ cột hợp tác và 3 nhóm nhiệm vụ trọng tâm với Saudi Arabia. Ngày 11/9/2023, Phó Thủ tướng

Đại sứ Ai Cập tại Việt Nam Amal Salama đánh giá công nghiệp thực phẩm Halal là một trong những thế mạnh

của Ai Cập, đồng thời là một trong những lĩnh vực hợp tác tiềm năng giữa hai nước. Để giúp Việt Nam phát triển ngành công nghiệp Halal, Đại sứ Amal Salama cho biết Ai Cập sẵn sàng cử chuyên gia sang hướng dẫn Việt Nam tuân thủ nghiêm ngặt các qui trình sản xuất sản phẩm Halal theo luật

Shariah của người Hồi giáo để các sản phẩm của Việt Nam có thể được cấp chứng chỉ Halal và được phép xuất khẩu vào thị trường Hồi giáo. Đại sứ nhấn mạnh "Ai Cập sẵn sàng hợp tác với phía Việt Nam và đang tìm cách tiếp cận tốt nhất để giúp Việt Nam phát triển lĩnh vực này".

Chính phủ Trần Lưu Quang đã dự và phát biểu tại Diễn đàn kinh doanh Việt Nam - Saudi Arabia - sự kiện xúc tiến thương mại, đầu tư lớn nhất giữa Việt Nam và Saudi Arabia trong những năm đây, với sự tham dự của hơn 750 đại biểu là lãnh đạo các bộ, ngành, địa phương và doanh nghiệp hai nước.

Để thúc đẩy hợp tác kinh tế giữa hai nước, Phó Thủ tướng Chính phủ Trần Lưu Quang gợi ý các đại biểu tham dự Diễn đàn tập trung trao đổi về các giải pháp nhằm thực hiện hiệu quả “4 trụ cột hợp tác và 3 nhóm nhiệm vụ trọng tâm” giữa hai nước, trong đó có “nâng cao kim ngạch thương mại, đặc biệt là kim ngạch xuất nhập khẩu hàng nông sản, thực phẩm theo tiêu chuẩn Hồi giáo Halal; khuyến khích đầu tư vào thị trường của nhau trong các lĩnh vực năng lượng, công nghệ cao, công nghiệp nặng và công nghiệp thực phẩm; đẩy mạnh hợp tác về công nghệ thông tin, chuyển đổi số, hạ tầng số và viễn thông; tạo động lực mới cho hợp tác du lịch và lao động theo hướng bền vững, hiệu quả, chất lượng cao.

Hai Phong Young Businessman Association, Viet Nam
And
Riyadh Chamber, Saudi Arabia

Phó Thủ tướng Chính phủ Trần Lưu Quang, Thứ trưởng Thường trực Bộ Ngoại giao Nguyễn Minh Vũ chứng kiến lễ trao văn kiện, thỏa thuận bên lề Diễn đàn Kinh doanh Việt Nam – Saudi Arabia.

9 Phó Thủ tướng Chính phủ Lê Minh Khái đề nghị Saudi Arabia hỗ trợ Việt Nam phát triển ngành Halal và tiếp cận thị trường hàng hóa và dịch vụ theo tiêu chuẩn Hồi giáo Halal. Trong buổi tiếp Bộ

Phó Thủ tướng Chính phủ Lê Minh Khái tiếp Bộ trưởng Bộ Du lịch Saudi Arabia.

trưởng Du lịch Saudi Arabia, Phó Thủ tướng Chính phủ Lê Minh Khái thông báo cho phía Saudi Arabia việc Việt Nam ban hành Đề án “Tăng cường hợp tác quốc tế để xây dựng và phát triển ngành Halal Việt Nam đến năm 2030”, Đề án đầu tiên đưa ra các định hướng lớn mang tầm quốc gia nhằm khai mở thị trường Halal giàu tiềm năng với Saudi Arabia là một trong những đối tác và thị trường ưu tiên. Phó Thủ tướng Chính phủ Lê Minh Khái đề nghị Saudi Arabia hỗ trợ Việt Nam phát triển ngành Halal và tiếp cận thị trường hàng hóa và dịch vụ theo tiêu chuẩn Hồi giáo Halal tại Saudi Arabia và các nước Hồi giáo thông qua đầu tư sản xuất, đào tạo và chia sẻ kinh nghiệm, qua đó tăng cường hợp tác kinh tế thương mại và du lịch giữa hai nước.

10 Bộ Ngoại giao chủ trì tổ chức cuộc họp trực tuyến giữa các cơ quan hữu quan của Việt Nam và Cơ quan Dược phẩm và Thực phẩm Saudi Arabia (SFDA) nhằm tăng cường hợp tác chuyên ngành

trong lĩnh vực Halal giữa hai nước (ngày 21/8/2023). Tham dự cuộc họp phía Việt Nam có đại diện các Bộ Ngoại giao, Khoa học và Công nghệ, Công Thương, Nông nghiệp và Phát triển nông thôn, Ban Tôn giáo Chính phủ và lãnh đạo, đại diện một số địa phương (Bến Tre, Bình Phước, Hải Phòng...). Về phía Saudi Arabia có ông Yousif Alharbi, Giám đốc Trung tâm Halal và đại diện một số đơn vị trực thuộc SFDA. Đây là cuộc họp đầu tiên giữa Việt Nam và SFDA để thảo luận tiềm năng, cơ hội hợp tác về Halal giữa Việt Nam và Saudi Arabia và là hoạt động hợp tác quốc tế có ý nghĩa quan trọng để triển khai Đề án “Tăng cường hợp tác quốc tế để xây dựng và phát triển ngành Halal Việt Nam đến năm 2030” được Thủ tướng Chính phủ Phạm Minh Chính ban hành quyết định phê duyệt hồi tháng 02/2023.

Tại cuộc họp, các cơ quan hữu quan của Việt Nam và SFDA đã trao đổi về tình hình phát triển ngành Halal, các tiêu chuẩn Halal của mỗi bên, cũng như tiềm năng, cơ hội hợp tác về thương mại, nông nghiệp và chứng nhận Halal, chia khóa để giúp sản phẩm Halal hai bên thâm nhập sâu và hiệu

quả vào thị trường hai nước.

Việt Nam đề nghị Saudi Arabia quan tâm chia sẻ kinh nghiệm giúp nâng cao nhận thức, chuyên môn cho các tổ chức chứng nhận Halal Việt Nam; giới thiệu các tiêu chuẩn, trung tâm chứng nhận Halal của Saudi Arabia cho Việt Nam; tổ chức các khóa đào tạo cho các tổ chức chứng nhận, doanh nghiệp xuất khẩu Halal của Việt Nam.

Việt Nam cũng mong muốn Saudi Arabia cung cấp hỗ trợ phát triển chính thức giúp Việt Nam xây dựng, hoàn thiện các quy định, khuôn khổ pháp lý về quản lý nhà nước về Halal; tăng cường thương mại song phương hàng hóa Halal, nhất là về nông, thủy, hải sản vốn thuộc thế mạnh xuất khẩu của Việt Nam; và đề xuất khả năng ký kết các văn kiện hợp tác trong lĩnh vực Halal với các cơ quan liên quan của Saudi Arabia.

Phía Saudi Arabia nhất trí tăng cường hợp tác trong lĩnh vực tiêu chuẩn đo lường chất lượng; sẵn sàng hỗ trợ đào tạo nguồn nhân lực trong lĩnh vực Halal và giới thiệu các trung tâm chứng nhận Halal uy tín cho các doanh nghiệp Việt Nam có nhu cầu; cho biết sẽ phối hợp chặt chẽ với các cơ quan

Các đại biểu tham dự cuộc họp tại đầu cầu Hà Nội.

liên quan của Saudi Arabia để tăng cường hợp tác trong các lĩnh vực chuyên ngành về Halal với Việt Nam thời gian tới.

Saudi Arabia đang đặt mục tiêu trở thành trung tâm thương mại Halal toàn cầu và đang đẩy mạnh liên kết thương mại với các nền kinh tế Halal hàng đầu thế giới như Malaysia, Indonesia... Quỹ Đầu tư công Saudi Arabia (PIF) đã lập công ty phát triển sản phẩm Halal (HPDC) tháng 10/2022 nhằm tăng cường nội địa hóa ngành công nghiệp sản xuất, nâng cao hiệu quả hệ sinh thái Halal nội địa và hướng tới xuất khẩu sản phẩm Halal ra thị trường toàn cầu.

Cuộc họp trực tuyến là bước khởi đầu quan trọng để giúp các cơ quan hữu quan Việt Nam và Saudi Arabia tăng cường hợp tác hiệu quả, thực chất và góp phần định hướng quan trọng cho các bước triển khai tiếp theo để thúc đẩy hợp tác cụ thể, chuyên ngành trong lĩnh vực Halal giữa hai nước, nhằm khai mở thị trường mới đầy tiềm năng cho doanh nghiệp Việt Nam.

11 Thứ trưởng Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn (NN&PTNT) Trần Thanh Nam đề xuất các chính sách thúc đẩy công nhận lẫn nhau về chứng nhận Halal của các cơ quan chứng nhận Halal của Việt Nam và với Saudi Arabia (ngày 13/9/2023). Thứ trưởng Trần Thanh Nam đã có buổi làm việc với đoàn công tác của Tổng cục Ngoại thương, Phòng Thương mại và Công nghiệp Ryiahd của Saudi Arabia về vấn đề mở rộng hợp tác trong lĩnh vực nông nghiệp giữa hai nước.

Thứ trưởng Trần Thanh Nam đánh giá thực phẩm Halal là một lĩnh vực đang thu hút nhiều quan tâm của các nước khu vực Đông Nam Á. Việt Nam cũng đang triển khai nhiều chương trình về lĩnh vực này. Qua đó,

Thứ trưởng Bộ NN&PTNT Trần Thanh Nam tiếp đoàn Saudi Arabia.

Bộ NN&PTNT muốn tìm hiểu thông tin thị trường, thị hiếu về thực phẩm Halal để đưa ra các giải pháp nhằm tạo môi trường kinh doanh thuận lợi, hỗ trợ nông sản Việt Nam tiếp cận với thị trường thực phẩm Halal tại Saudi Arabia. Đồng thời, Thứ trưởng Trần Thanh Nam cũng đề xuất các chính sách thúc đẩy công nhận lẫn nhau về chứng nhận Halal của các cơ quan chứng nhận Halal của Việt Nam và với Saudi Arabia. Với các mặt hàng nông sản lợi thế của Việt Nam như cà phê, hạt điều, thủy sản, hoa quả,... phù hợp để chế biến, sản xuất thực phẩm Halal, Thứ trưởng Trần Thanh Nam đề xuất các doanh nghiệp Saudi Arabia đầu tư trực tiếp vào các nhà máy, cơ sở chế biến thực phẩm Halal để phục vụ xuất khẩu và có thể xuất khẩu ngược lại Saudi Arabia và các nước thuộc vùng Trung Đông.

Ông Abdullah I. Alkhorayef, Trưởng đoàn Saudi Arabia cho biết cuộc họp trực tuyến giữa các cơ quan hữu quan Việt Nam và Saudi Arabia tháng 8/2023 đã đánh dấu bước đầu trong việc hợp tác giữa hai nước trong lĩnh vực Halal, hy vọng Kỳ họp thứ 5 của Ủy ban Hỗn hợp Việt Nam - Saudi Arabia sẽ thảo luận lộ trình tăng cường thương mại, xuất khẩu giữa hai nước, đặt biệt là nhập khẩu các sản phẩm Việt Nam như nông sản, thủy sản.

12 Bộ KHCHN ban hành 4 tiêu chuẩn Việt Nam (TCVN) mới và đang nghiên cứu thành lập Trung tâm chứng nhận Halal quốc gia.

Tháng 6 và tháng 9/2023, Bộ Khoa học và Công nghệ ban hành Quyết định 2018/QĐ-BKHCHN và Quyết định số 1344/QĐ-BKHCHN về việc công bố 4 tiêu chuẩn quốc gia mới trong lĩnh vực Halal gồm:

TCVN 13708:2023 Thực hành nông nghiệp tốt đối với cơ sở sản xuất Halal: quy định về thực hành nông nghiệp tốt đối với cơ sở sản xuất Halal, bao gồm các lĩnh vực trồng trọt và chăn nuôi, nhằm cung cấp nguồn thực phẩm Halal.

TCVN 13709:2023 Thức ăn chăn nuôi Halal: quy định các yêu cầu đối với việc sơ chế, chế biến, vận chuyển, bảo quản thức ăn chăn nuôi Halal sử dụng cho vật nuôi dùng làm thực phẩm. Tiêu chuẩn này cũng có thể áp dụng đối với thức ăn cho vật nuôi không dùng làm thực phẩm.

TCVN 13710:2023 Thực phẩm Halal – Yêu

cầu đối với giết mổ động vật: quy định các yêu cầu đối với quá trình giết mổ động vật dùng làm nguyên liệu chế biến thực phẩm Halal. Tiêu chuẩn này áp dụng đối với động vật được phép giết mổ theo Luật Hồi giáo (Luật Sharia), tại các khâu thu mua, trước khi giết mổ, giết mổ động vật, sau giết mổ, đóng gói, ghi nhãn, bảo quản, vận chuyển sản phẩm động vật sau giết mổ, bao gồm cả phụ phẩm.

TCVN 13888:2023 Đánh giá sự phù hợp - Yêu cầu đối với tổ chức chứng nhận sản phẩm, quá trình và dịch vụ Halal: quy định yêu cầu đối với tổ chức chứng nhận sản phẩm, quá trình và dịch vụ Halal (sau đây có thể được gọi tắt là tổ chức chứng nhận Halal). Tiêu chuẩn này bao gồm các yêu cầu đối với năng lực, việc vận hành nhất quán và tính khách quan của tổ chức chứng nhận sản phẩm, quá trình và dịch vụ Halal phù hợp với các yêu cầu của tiêu chuẩn Halal tương ứng. Các tổ chức áp dụng tiêu chuẩn này không cần cung cấp mọi loại hình chứng nhận sản phẩm, quá trình và dịch vụ.

Trước đó, năm 2020, Bộ Khoa học và Công nghệ cũng đã ban hành TCVN 12944:2020 Thực phẩm Halal – Yêu cầu chung: quy định các yêu cầu chung đối với việc chuẩn bị, chế biến, vận chuyển, bảo quản thực phẩm Halal.

Đến nay Việt Nam đã ban hành tổng cộng 5 tiêu chuẩn quốc gia trong lĩnh vực Halal. Đồng thời, Bộ Khoa học và Công nghệ đã cấp Giấy chứng nhận đăng ký hoạt động chứng nhận sản phẩm theo tiêu chuẩn Halal cho 2 tổ chức.

Hiện nay, Bộ Khoa học và Công nghệ đang nghiên cứu xây dựng Đề án thành lập Trung tâm chứng nhận Halal quốc gia và đang tích cực làm việc với các tổ chức chứng nhận Halal của các nước để thúc đẩy ký kết và triển khai các thỏa thuận, bản ghi nhớ về hợp tác trong lĩnh vực Halal.

TCVN TIÊU CHUẨN QUỐC GIA

TCVN 13710:2023

Xuất bản lần 1

THỰC PHẨM HALAL –
YÊU CẦU ĐỐI VỚI GIẾT MỔ ĐỘNG VẬT

Halal foods – Animal slaughtering requirements

HÀ NỘI – 2023

ĐỊA PHƯƠNG TÍCH CỰC TĂNG CƯỜNG HỢP TÁC QUỐC TẾ TRONG LĨNH VỰC HALAL

Chủ tịch UBND TP. Hồ Chí Minh Phan Văn Mãi tiếp Tổng Lãnh sự Malaysia.

1 TP. Hồ Chí Minh và Malaysia chủ động thúc đẩy hợp tác quốc tế để tiếp cận thị trường Halal.

• Tại buổi gặp Chủ tịch UBND TP. Hồ Chí Minh Phan Văn Mãi nhân dịp kết thúc nhiệm kỳ công tác, Tổng Lãnh sự Malaysia tại TP. Hồ Chí Minh nhấn mạnh các hoạt động thúc đẩy tiếp cận thị trường Halal tại TP. Hồ Chí Minh, đặc biệt là hội thảo gần đây về tiềm năng và thách thức của thị trường Halal do Tổng Lãnh sự quán Malaysia tổ chức. Trong thời gian tới, Malaysia sẽ hỗ trợ TP. Hồ Chí Minh đào tạo chuyên gia về thị trường Halal để giúp các doanh nghiệp Việt Nam tìm hiểu và gia nhập thị trường Halal. Việt Nam là thị trường tiềm năng cho sản phẩm Halal với cộng đồng Hồi giáo lớn tại Bình Thuận, An Giang và TP. Hồ Chí Minh.

Tổng Lãnh sự mong muốn mối quan hệ hợp tác giữa hai nước sẽ được tăng cường hơn nữa trên nhiều lĩnh vực như y tế, giáo dục, nông nghiệp (đặc biệt là thực phẩm Halal) và mong muốn mở một trung tâm dạy tiếng Malaysia tại TP. Hồ Chí Minh để cung cấp kiến thức về thị trường Halal cho người dân, hướng dẫn viên du lịch Việt Nam để thu hút nhiều du khách Malaysia đến TP. Hồ Chí Minh.

• Ngày 05/10/2023, *Liên hiệp các tổ chức hữu nghị TP. Hồ Chí Minh (HUFO)* phối hợp cùng *Tổng lãnh sự quán Indonesia tại TP. Hồ Chí Minh* tổ chức chương trình *Diễn đàn doanh nghiệp “Giới thiệu về Triển lãm thương mại Indonesia (TEI) lần thứ 38 năm 2023 và tìm hiểu về thị trường Halal”*. Đây cũng là cơ hội cho doanh nghiệp Việt Nam mở rộng mạng lưới, thâm nhập vào thị trường lớn thứ 16 trên thế giới, lớn nhất ASEAN với hơn 270 triệu người tiêu dùng.

Theo ông Agustaviano Sofjan, *Tổng Lãnh sự Indonesia tại TP. Hồ Chí Minh*, Diễn đàn là một trong những hoạt động kỷ niệm 10 năm thiết lập quan hệ đối tác chiến lược giữa Indonesia và Việt Nam. Đây cũng là cơ hội để doanh nghiệp hai bên trao đổi, tìm hiểu cơ hội, thúc đẩy hợp tác giao thương và góp phần vun đắp tình hữu nghị bền chặt giữa nhân dân hai nước.

Ngoài việc khuyến khích doanh nhân Việt Nam tham dự Triển lãm Thương mại Indonesia, Diễn đàn cũng cung cấp thông tin chi tiết các sản phẩm Halal có tiềm năng trở thành động lực tăng trưởng kinh tế quan trọng của Indonesia với mức đóng góp khoảng 5,1 tỷ USD mỗi năm. Các đại biểu cũng được nghe giới thiệu về khái niệm Halal, quy trình và tiêu chuẩn chứng nhận Halal; hệ thống ngân hàng và kinh tế Hồi giáo; chia sẻ về cơ hội hợp tác

thương mại giữa các doanh nghiệp TP. Hồ Chí Minh và Indonesia.

Bà Cao Thị Phi Vân, Phó Giám đốc **Trung tâm Xúc tiến Thương mại và Đầu tư TP. Hồ Chí Minh** nhận định, Indonesia là nước có đông người Hồi giáo nhất thế giới, cũng là thị trường có nhu cầu tiêu thụ sản phẩm có chứng chỉ Halal lớn nhất thế giới. Đây là thị trường đầy tiềm năng cho doanh nghiệp Việt Nam. Doanh nghiệp xuất khẩu nên chủ động tìm hiểu và xin chứng nhận Halal để tiếp cận thị trường này.

• Hiệp hội Doanh nghiệp, Hội Lương thực Thực phẩm (FFA) phối hợp với Trung tâm Xúc tiến Thương mại và Đầu tư TP. Hồ Chí Minh tổ chức **Hội thảo về thị trường Halal: Khái niệm, tiềm năng và thách thức (tháng 7/2023)**.

Ông Nguyễn Tuấn, Phó Giám đốc **Trung tâm Xúc tiến Thương mại và Đầu tư TP. Hồ**

Chí Minh đánh giá, mặc dù Việt Nam là quốc gia có thế mạnh về xuất khẩu nông, thủy sản lớn trên thế giới, lại có vị trí địa lý gần những thị trường tiêu dùng sản phẩm Halal lớn nhưng hoạt động xuất nhập khẩu thực phẩm của các doanh nghiệp Việt Nam vào thị trường Halal mới chỉ là bước đầu khai phá. Mỗi năm, có khoảng 50 công ty được cấp chứng nhận Halal với các sản phẩm chủ yếu là hải sản, đồ uống, thực phẩm đóng hộp, bánh kẹo, đồ ăn chay và dược phẩm với sản lượng chưa nhiều.

Bà Lý Thị Kim Chi, Phó Chủ tịch **Hiệp hội Doanh nghiệp TP. Hồ Chí Minh**, Chủ tịch FFA nhận định, nhu cầu về sản phẩm Halal tăng mạnh không chỉ vì sự tăng nhanh của dân số Hồi giáo, mà còn phản ánh xu hướng nhiều người không theo đạo Hồi ở những nền kinh tế lớn như Trung Quốc, Nhật Bản, Mỹ, EU... ngày càng ưa chuộng các sản phẩm Halal, do

Ông Haji Machdares Samael, Quyền Chủ tịch Ủy ban Hồi giáo TP. Hồ Chí Minh cho biết: "Nhiều nước có thị trường Halal hoặc xuất khẩu hàng hóa vào thị trường Halal đã nhanh chóng thành lập các cơ quan quản lý nhà nước chuyên trách về xây dựng hệ thống tiêu chuẩn Halal và chứng nhận Halal. Trong khi đó, Việt Nam chưa có cơ quan nhà nước cấp chứng nhận về tiêu chuẩn Halal, thay vào đó là một số tổ chức tư nhân cấp chứng nhận Halal. Vì nhiều lý do khác nhau, các tổ chức chứng nhận Halal của Việt Nam hiện chưa tiếp cận yêu cầu ngày càng cao của ngành công nghiệp Halal thế giới. Đội ngũ kiểm định viên theo dõi hoạt động sản xuất các mặt hàng Halal còn có những hạn chế nhất định. Khi các tiêu chuẩn Halal ngày càng hoàn thiện, mở rộng ra nhiều nhóm hàng và siết chặt về chất lượng trong đó có các mặt hàng thủy sản nuôi trồng, chè... sẽ tác động ngày càng sâu sắc đến hàng hóa xuất khẩu và dịch vụ của Việt Nam. Do có nhiều hệ thống tiêu chuẩn Halal

trên thế giới nên các tổ chức chứng nhận Halal của Việt Nam buộc phải làm việc với nhiều tổ chức chứng nhận Halal của các nước để được chấp nhận chứng nhận Halal, khiến cho chi phí cấp chứng nhận tăng lên. Các chi phí đó cuối cùng do các doanh nghiệp xuất khẩu Việt Nam vào thị trường Halal phải gánh chịu, từ đó làm giảm tính cạnh tranh của hàng xuất khẩu Việt Nam. Về phần mình, các doanh nghiệp sản xuất, xuất khẩu sản phẩm Halal gặp khó khăn trong đầu tư dây chuyền sản xuất, trang thiết bị riêng biệt, nguồn nguyên liệu an toàn cho đến các khâu đóng gói, vận chuyển, bảo quản... theo tiêu chuẩn Halal. Điều này nếu không được giải quyết, sẽ hạn chế khả năng doanh nghiệp Việt Nam trong việc giữ và mở rộng thị trường Halal. Chính vì vậy, bên cạnh việc nhận thức đúng và đầy đủ về thị trường Halal, Việt Nam cần có sự chuẩn bị tốt từ cả phía các cơ quan nhà nước và doanh nghiệp để vượt qua thách thức, đồng thời không bỏ lỡ cơ hội do thị trường này đem lại."

đáp ứng các tiêu chuẩn cao về vệ sinh an toàn thực phẩm và môi trường.

Việt Nam là một trong những quốc gia xuất khẩu nông, thủy sản lớn trên thế giới với nhiều mặt hàng tiêu biểu như gạo, cao su, chè, điều, cà phê, hồ tiêu, tôm, cá... là những sản phẩm phù hợp với nhu cầu của người Hồi giáo. Đặc biệt, vị trí địa lý gần những thị trường Halal lớn khi khoảng 62% dân số Hồi giáo tập trung tại châu Á. Ngay tại Đông Nam Á, Indonesia hay Malaysia,... những quốc gia Hồi giáo đông dân này sẽ là những thị trường tiềm năng với doanh nghiệp Việt Nam. Bà Wong Chia Chiann, **Tổng Lãnh sự Malaysia tại TP. Hồ Chí Minh**, cho biết ngành công nghiệp Halal đang là một trong những xu hướng trên thị trường thế giới. Hiện tại, một số doanh nghiệp Việt Nam đã bắt đầu tìm hiểu về thị trường Halal nhưng mức độ hiểu rõ chưa nhiều.

Đối với thực phẩm, tiêu chuẩn Halal yêu cầu “quá trình chuẩn bị thực phẩm Halal phải tuân theo các quy tắc Hồi giáo và tính toàn vẹn, an toàn và vệ sinh của sản phẩm được duy trì trong suốt chuỗi cung ứng chứ không đơn thuần chỉ là nguyên liệu đầu vào. Hạn chế của Việt Nam trong việc thâm nhập thị trường Halal là tỷ lệ người theo đạo Hồi thấp và ít người trong số đó được đào tạo về quy trình chứng nhận Halal. Tuy nhiên, điều đó không đồng nghĩa với việc Việt Nam không có cơ hội để khai thác thị trường này. Theo bà Wong Chia Chiann “điều kiện quan trọng nhất là các quốc gia và doanh nghiệp nhận thức rõ tầm quan trọng và khả năng đóng góp của ngành công nghiệp Halal vào doanh thu của quốc gia”.

2 Tỉnh An Giang: Chủ tịch UBND tỉnh An Giang Nguyễn Thanh Bình cho biết, các mặt hàng chủ lực của tỉnh (gạo, cá, rau

Chủ tịch UBND tỉnh An Giang tiếp Đại sứ Indonesia tại Việt Nam.

quả đông lạnh) đều đã tiếp cận thị trường Halal. Đa số các doanh nghiệp xuất khẩu của tỉnh đã có chứng chỉ Halal để xuất khẩu, trong đó 10/19 doanh nghiệp xuất khẩu gạo có chứng nhận Halal, 23/45 doanh nghiệp xuất khẩu thủy sản có chứng nhận Halal.

Đặc biệt, **Công ty Cổ phần Rau quả thực phẩm An Giang (Antesco)** là doanh nghiệp xuất khẩu rau quả trọng điểm của tỉnh, đã có chứng nhận Halal.

Theo Sở Công Thương, tổng kim ngạch xuất khẩu nông, thủy sản của An Giang năm 2022 vào các nước thị trường Halal đạt 161 triệu USD, tăng 14,65% so cùng kỳ năm 2021. Trong đó, mặt hàng gạo đạt 74 triệu USD (tăng 12,5%), mặt hàng thủy sản đạt 88 triệu USD (tăng 16,5%). Tuy nhiên, giá trị kim ngạch chưa tương xứng với tiềm năng, bởi nhu cầu của thị trường Halal rất lớn. Các doanh nghiệp vẫn có những khó khăn trong sản xuất, xuất khẩu các sản phẩm Halal của tỉnh sang thị trường Halal.

Trong số các quốc gia Hồi giáo, Indonesia là một thị trường rất lớn với dân số đứng thứ 4 thế giới, hơn 86% dân số theo đạo Hồi. Cơ hội mở ra cho doanh nghiệp của tỉnh khi mới đây, Đại sứ Cộng hòa Indonesia tại Việt Nam Denny Abdi, Tổng lãnh sự Cộng hòa Indonesia tại TP. Hồ Chí Minh Agustaviano Sofjan cùng các cộng sự đã đến thăm, làm việc tại An Giang.

Theo UBND tỉnh An Giang, **Công ty TNHH TMDV Sản xuất Hồng Ngọc** là Doanh nghiệp gia công trong sản xuất cá tra phi-lê, đáp ứng tiêu chuẩn HACCP, tiêu chuẩn sản phẩm thị trường Hồi giáo Halal. Sản phẩm cá tra phi-lê chủ yếu xuất khẩu sang thị trường các quốc gia Arab và Trung Quốc. Doanh nghiệp đang phối hợp với Sở Khoa học và Công nghệ tỉnh để hoàn chỉnh hồ sơ đăng ký bảo hộ logo công ty, nhằm nâng cao giá trị sản phẩm trên thị trường.

Tại Thị xã Tân Châu, Cơ sở sản xuất - kinh doanh ANAS chuyên sản xuất các sản phẩm đặc sản của người Chăm Islam An Giang, tất cả các sản phẩm đều được sản xuất từ nguyên liệu thịt bò Halal.

Bến Tre: Hội thảo “Xây dựng sản phẩm tiêu chuẩn Halal từ vùng Đồng bằng sông Cửu Long để tiếp cận các quốc gia Hồi Giáo”.

3 Tỉnh Bến Tre: Nâng cao vị thế, hình ảnh cây dừa thông qua áp dụng hệ thống quản lý chất lượng quốc tế, trong đó có tiêu chuẩn Halal. Tỉnh Bến Tre hiện có 14 doanh nghiệp đạt chứng nhận Halal, đáp ứng các điều kiện để xuất khẩu vào thị trường các quốc gia Hồi giáo. Các sản phẩm của doanh nghiệp Bến Tre đạt chứng nhận Halal tập trung ở nhiều mặt hàng, như các sản phẩm từ dừa (dầu dừa, bánh hoa dừa, kẹo dừa, nước cốt dừa, cơm dừa sấy khô, sữa dừa, nước dừa, bơ dừa, dừa sấy giòn, bột dừa và mỹ phẩm dừa...); thủy sản (cá tra, nghêu); hàng nông sản (rau củ quả tươi: bưởi da xanh, dừa uống nước

Đại sứ đặc mệnh toàn quyền nước CHXHCN Việt Nam tại Brunei Darussalam Trần Anh Vũ: *“Trong thời gian tới, chúng tôi khuyến khích các tỉnh và doanh nghiệp Việt Nam tăng cường tham gia triển lãm Halal, các sự kiện, hội thảo và các hoạt động khác liên quan đến Halal trong khu vực BIMF - EAGA. Chúng tôi đề nghị các cơ quan quản lý của Việt Nam xem xét khả năng tổ chức triển lãm hoặc hội chợ thương mại Halal tại Việt Nam hoặc tại các thị trường khu vực để hỗ trợ các tỉnh và doanh nghiệp trong nỗ lực tiếp thị và kết nối”.*

xiêm xanh, xoài cát chu, chanh dây, chuối, chôm chôm, măng cầu xiêm, bắp non, củ sắn, ớt...); nông sản chế biến (trái cây đông lạnh, kẹo măng cầu, nước mía, khoai mì...). Tỉnh đã và đang có nhiều chương trình, chính sách, kế hoạch... nhằm nâng cao chất lượng sản phẩm xuất khẩu, đáp ứng tiêu chuẩn thị trường nước ngoài, trong đó có tiêu chuẩn Halal.

4 Tỉnh Bình Phước: Cơ hội hợp tác ngành Halal cho tỉnh Bình Phước.

Chiều 29/9, hội thảo phát triển ngành Halal tại tứ giác tăng trưởng Brunei - Indonesia - Malaysia - Philippines: Cơ hội hợp tác cho Bình Phước - Việt Nam được **Sở Công Thương tỉnh Ninh Thuận** phối hợp với **Trung tâm Xúc tiến đầu tư, Thương mại và Du lịch tỉnh Bình Phước** tổ chức theo hình thức trực tiếp kết hợp trực tuyến dưới sự chủ trì của **Đại sứ quán Việt Nam tại Brunei Darussalam**.

Ngành công nghiệp Halal hiện đang phát triển vô cùng mạnh mẽ và là một thị trường tương đối mở cửa, dễ tính bởi không có quá nhiều rào cản về kỹ thuật hay thuế quan. Người dân ở các nước Hồi giáo sẵn sàng trả một chi phí cao để mua các sản phẩm, dịch vụ của Halal. Trong đó, khu vực tứ giác tăng trưởng Brunei - Indonesia - Malaysia - Philippines hay còn gọi là BIMF - EAGA đang là thị trường xuất khẩu giàu tiềm năng. Tuy nhiên, có thể thấy,

các doanh nghiệp Việt Nam, đặc biệt là doanh nghiệp Bình Phước chưa có nhiều thông tin về thị trường này.

Tại hội thảo, các đại biểu tham dự đã được tìm hiểu thêm về tiềm năng, sự tăng trưởng của ngành công nghiệp Halal cũng như các thông tin về ngành công nghiệp này bao gồm các quy tắc, quy định, đối tác, mô hình kinh doanh, quy trình chứng nhận Halal, văn hóa, phong tục Hồi giáo,... Các doanh nghiệp, tập đoàn lớn của Brunei cũng giới thiệu thêm một số thông tin, sản phẩm của doanh nghiệp và các lĩnh vực mà doanh nghiệp Việt Nam có thể hợp tác. Ngoài ra, Đại sứ quán Việt Nam tại Brunei Darussalam cam kết sẽ hỗ trợ các doanh nghiệp Việt Nam trong việc kết nối với các doanh nghiệp Brunei và tiểu vùng BIMF - EAGA.

Ngành công nghiệp Halal là ngành công nghiệp cung cấp các sản phẩm và dịch vụ hợp chuẩn cho người Hồi giáo, bao gồm thực phẩm và đồ uống, du lịch và thủy sản,... Đây là những lĩnh vực mà Bình Phước có thể hợp

Đại sứ Việt Nam tại Brunei Trần Anh Vũ phát biểu tại Hội thảo.

tác đầu tư với Brunei cũng như các nước trong tứ giác tăng trưởng thời gian tới.

Phát biểu tham luận tại hội thảo, Giám đốc Trung tâm Xúc tiến đầu tư, Thương mại và Du lịch tỉnh Bình Phước Trần Quốc Duy nhấn mạnh: Bình Phước mong muốn được kết nối với các kênh phân phối, đối tác phù hợp để xuất khẩu nông sản, hàng hóa tiêu chuẩn đạt chuẩn Halal, đồng thời tìm kiếm, mời gọi các nhà đầu tư Brunei có uy tín đến tìm hiểu môi trường đầu tư tại Bình Phước. Đặc biệt, Bình Phước kỳ vọng sẽ được hỗ trợ đào tạo nguồn nhân lực chất lượng, chuyên sâu về Halal cho tỉnh, nhất là nguồn nhân lực có thể phục vụ sự phát triển của ngành du lịch Halal trong tương lai.

Sản phẩm của doanh nghiệp điều Bình Phước có thể tiếp cận thị trường Halal rộng lớn.

TIẾNG NÓI DOANH NGHIỆP

1. Doanh nghiệp Việt Nam tăng cường xúc tiến, quảng bá sản phẩm Halal.

Ông Ramlan Osman, Giám đốc Trung tâm Halal Việt Nam chia sẻ: *“Trong thời gian tới, sản phẩm Halal sẽ mở rộng không chỉ với thực phẩm thuần túy, mà cả dược phẩm, mỹ phẩm, đồ gia dụng, thời trang, du lịch và giải trí... Vì vậy, tiêu chuẩn thân thiện với người Hồi giáo sẽ là cánh cửa mới đối với các doanh nghiệp đang muốn tiến vào thị trường đầy tiềm năng này”.*

“Hiện các sản phẩm rau củ quả, nông sản (cà phê, ca cao...), thực phẩm khô hay gia vị (tiêu, quế, hồi, gạo...) cơ bản doanh nghiệp Việt đáp ứng được. Song các sản phẩm thịt đông lạnh vẫn còn hạn chế, do theo phương pháp giết mổ Halal có tiêu chuẩn cao. Theo ông, các doanh nghiệp Việt cần chấp nhận thay đổi đầu tư theo hướng sản xuất theo chuỗi từ con giống tới chăn nuôi, đảm bảo tiêu chuẩn giết mổ Halal...”.

“Doanh nghiệp Việt Nam cần điều chỉnh, chấp nhận thay đổi và đầu tư để sản phẩm đáp ứng tiêu chuẩn Halal, gia tăng xuất khẩu các mặt hàng này vào thị trường Trung Đông. Ngược lại, việc này cũng sẽ giúp Việt Nam thu hút nhiều hơn lượng khách du lịch, phần lớn là giới doanh nhân giàu có, từ các nước Vùng Vịnh.”

“Việt Nam nếu điều chỉnh theo tiêu chuẩn Halal thì sẽ không chỉ thu hút được nhiều khách du lịch từ các nước Trung Đông mà còn rất nhiều nhà đầu tư tiềm năng”.

Ông Waqas Akram, Giám đốc thương hiệu Công ty TNHH Thương mại và Tổng hợp Emi Việt, chia sẻ bên lề Diễn đàn Doanh nghiệp Việt Nam – Saudi Arabia tổ chức nhân chuyến thăm Saudi Arabia của Thủ tướng Chính phủ Phạm Minh Chính ngày 19/10/2023.

Ông HJ.Abu Samad, Giám đốc Công ty TNHH Giám định và Chứng nhận Halal Việt Nam cho biết, tùy ngành hàng, đầu tư của doanh nghiệp trung bình một chứng nhận Halal hơn 20 triệu đồng, hết một năm tái chứng nhận và sau 03 năm phải chứng nhận lại từ đầu. Chứng nhận Halal có giá trị trên toàn cầu. Riêng sáu tháng đầu năm, giá trị xuất khẩu Việt Nam sang thị trường Hồi giáo đạt khoảng 4 tỷ USD. Hiện nay nhiều sản phẩm Việt Nam được cộng đồng các quốc gia Hồi giáo tin dùng như cà phê, trà, đậu, lương thực, thực phẩm...

Ông Kumaresan, Phó giám đốc điều hành Công ty Dunlopillo chia sẻ: *“Chỉ trong khu vực Đông Nam Á đã có rất nhiều thị trường hấp dẫn như Malaysia, Indonesia, Brunei... nhưng các thị trường này luôn đòi hỏi tiêu chuẩn Halal rất khó đáp ứng và thực hiện. Vì vậy, trên thực tế, việc thâm nhập thị trường Halal của doanh nghiệp Việt Nam mới chỉ là bước đầu khai phá, chưa thực sự chiếm được thị phần đáng kể”.*

**DỰ KIẾN TIÊU THỤ THỰC PHẨM HALAL
TẠI ĐÔNG NAM Á NĂM 2024**

Ông Trần Văn Sơn, Giám đốc **Công ty cổ phần Tập đoàn Gia Bảo** thông tin, từ 3 năm trước, khi tham gia triển lãm tại Malaysia, doanh nghiệp nhận thấy, các loại hạt được người Hồi giáo rất ưa chuộng. Vì vậy, doanh nghiệp bắt đầu tìm hiểu và thực hiện các tiêu chuẩn mà Halal đặt ra. “Hiện nay, doanh nghiệp xuất khẩu các sản phẩm liên quan đến hạt điều sang thị trường Hồi giáo như Dubai, Singapore, Malaysia... đạt hơn 50 tấn/tháng”. Năm 2024, doanh nghiệp sẽ đẩy mạnh xúc tiến, mở gian hàng tại hội chợ và để khách hàng dùng thử sản phẩm tại các siêu thị. Đồng thời, doanh nghiệp sẽ trực tiếp sang các thị trường và thông qua Cục Xúc tiến thương mại (Bộ Công Thương) để xúc tiến thương mại.

Chia sẻ kinh nghiệm xuất khẩu sản phẩm Halal từ năm 2010 sang gần 10 quốc gia Hồi giáo, ông Nguyễn Đặng Hiến, Tổng Giám đốc **Công ty nước giải khát Bidrico** cho biết, muốn xuất khẩu sang thị trường này, sản phẩm trước tiên phải đáp ứng nhiều tiêu chuẩn khắt khe để được cấp giấy chứng nhận Halal, với chi phí khoảng hơn 30 triệu đồng.

Tiếp đến là tiếp cận thị trường, đây là yếu tố quan trọng...

Ông Nguyễn Ngọc Luận, Giám đốc **Công ty TNHH Liên kết thương mại toàn cầu** đánh giá thị trường Halal là thị trường rất tiềm năng, nên Công ty TNHH Liên kết thương mại toàn cầu đang cố gắng đáp ứng các yêu cầu. Dù chưa hoàn thành, nhưng đến nay, chi phí đầu tư nhà xưởng, máy móc, thiết bị tại nhà xưởng tăng 20-30% để đảm bảo thực hiện theo đúng yêu cầu của chứng nhận. Đó là chưa kể, phải quy hoạch lại vùng trồng hướng đến hữu cơ nhiều hơn và đào tạo, nâng cao chất lượng lao động. Theo ông Luận, doanh nghiệp phải xác định đâu là thị trường mục tiêu để đảm bảo đạt tất cả các điều kiện của tiêu chuẩn Halal, như Trung Đông, Indonesia, Malaysia...

Bà Võ Ngọc Gia Cát, đại diện **Công ty TNHH Thương mại và Sản xuất Trà Cát Nghi** cho biết, doanh nghiệp đã xuất khẩu khoảng 1.000 tấn trà/năm sang các thị trường Halal như Malaysia, Indonesia.

2. Doanh nghiệp du lịch nỗ lực thu hút khách Hồi giáo.

Khơi thông “mỏ vàng” du lịch Halal

Với dân số theo đạo Hồi rất lớn, du lịch Halal (thị trường khách du lịch Hồi giáo) đang là thị trường tiềm năng lớn của ngành du lịch thế giới, trong đó có Việt Nam. Tận dụng cơ hội này, ngành du lịch nước ta đã và đang nỗ lực thực hiện các giải pháp để thu hút dòng du khách là người Hồi giáo.

Tại Việt Nam, **Cục Du lịch quốc gia Việt Nam** (Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch) đánh giá, thị trường du lịch Halal tập

trung đông ở khu vực Đông Nam Á, Nam Á, Nam Thái Bình Dương. Cụ thể là các quốc gia có tỷ lệ người theo đạo Hồi đông là: Saudi Arabia, UAE, Ấn Độ, Indonesia, Malaysia, Thổ Nhĩ Kỳ... Nhiều năm nay, du khách từ các quốc gia Hồi giáo đến Việt Nam tăng đáng kể, đặc biệt là thị trường Ấn Độ đang tăng trưởng mạnh (tính trong tháng 9/2023 tăng 240% so với cùng kỳ năm trước)... Khách từ các quốc gia Đông Nam Á như Singapore, Indonesia cũng tăng cao. Phó Cục trưởng Cục Du lịch quốc gia Việt Nam Hà Văn Siêu nhận định thị trường Halal mang đến những cơ hội đầy hứa hẹn cho Du lịch Việt Nam, là “mỏ vàng” tạo nên sức bật cho ngành du lịch.

Nhận thức rõ tiềm năng từ thị trường Halal, từ đầu năm 2022 đến nay, Việt Nam

Ông Trần Văn Tân Cương, Giám đốc Công ty TNHH Halal Quốc gia Việt Nam chia sẻ: *“Dòng khách Hồi giáo là dòng khách có tài chính mạnh, ổn định, chịu chơi và chịu chi, du khách từ các quốc gia vùng Vịnh thường đi du lịch trong các nhóm gia đình lớn. Có 03 điều mà người Hồi giáo khi đi du lịch rất quan tâm là thực phẩm Halal, dịch vụ thân thiện, sau đó là giá tour. Người Hồi giáo có nhu cầu đặc biệt, nhất là về văn hóa.*”

đã tiến hành nhiều hội nghị xúc tiến đầu tư du lịch khu vực Trung Đông, Nam Á. Không ít hội thảo về du lịch Halal được tổ chức tại các địa phương nhằm đưa ra giải pháp để thu hút thị trường này hiệu quả, bền vững. Các tỉnh, thành phố như Quảng Ninh, Đà Nẵng, Quảng Nam, Kiên Giang... đã lên kế hoạch đón khách Hồi giáo ở các quốc gia tiềm năng là Ấn Độ, Malaysia, Singapore...

Cần sự chuẩn bị chuyên nghiệp

Mặc dù thị trường Halal được đánh giá có thể tạo được “đòn bẩy” để phát triển du lịch, đặc biệt là thị trường khách quốc tế, song nhiều chuyên gia nhận định, Việt Nam còn nhiều hạn chế, khó khăn để có thể thu hút hiệu quả dòng khách này. Chủ tịch ***Hiệp hội Du lịch Việt Nam*** Vũ Thế Bình cho rằng, cơ sở vật chất, dịch vụ cho khách Hồi giáo tại Việt Nam còn thiếu. Ngoài ra, việc thiếu thông tin, hiểu biết và nhận thức về văn hóa Hồi giáo cũng đang là rào cản khiến nhiều địa phương, đơn vị du lịch chưa đón được dòng khách này.

Ở góc độ doanh nghiệp, Tổng Giám đốc ***Công ty cổ phần Đầu tư du lịch Hà Nội*** (Hanoi

InterContinental Hà Nội Landmark72 đã trở thành khách sạn đầu tiên tại thủ đô Hà Nội được chứng nhận đạt tiêu chuẩn Halal vào tháng 8/2023, trao bởi Viện Halal tại Việt Nam và Trung tâm Kiểm định QES Management Consultants Sdn Bhd (Malaysia).

Phòng chờ Jasmine Halal tại Sân bay quốc tế Tân Sơn Nhất đã đạt giải thưởng Phòng chờ tốt nhất châu Á 2023 do độc giả toàn cầu của Tạp chí Pax bình chọn. Đây được xem như sự công nhận của cộng đồng quốc tế về những giá trị đa dạng, tôn trọng văn hóa mà đơn vị vận hành SASCO dành tặng khách hàng yêu mến của mình.

Là phòng chờ đầu tiên tại Việt Nam sở hữu chứng nhận Halal Quốc tế, phòng chờ Jasmine được trang bị phòng cầu nguyện tôn nghiêm dành riêng cho nam và nữ. Đồng thời, khách hàng được thưởng thức ẩm thực Địa Trung Hải đa dạng và đảm bảo tiêu chuẩn Halal từ khâu chọn nguyên liệu đến quy trình phục vụ của nhân viên.

Tourism) Nhữ Thị Ngân cho biết việc khai thác thị trường du lịch Halal vẫn gặp không ít khó khăn do thiếu hợp tác và liên kết với các tổ chức và doanh nghiệp Halal. Ngoài ra, Việt Nam còn thiếu chứng nhận Halal cho các sản phẩm, dịch vụ, trong đó có ẩm thực.

Để khai thác hiệu quả thị trường giàu tiềm năng này, với kinh nghiệm là một người am hiểu thị trường Halal, Phó Giám đốc điều hành khách sạn Hà Nội Daewoo Sunny Ghaiee cho rằng, các địa phương nên có các chương trình tập huấn về dịch vụ cho các nhà hàng, cơ sở lưu trú có khu vực ẩm thực dành riêng phục vụ khách theo đạo Hồi.

Còn theo Cục trưởng **Cục Du lịch quốc gia Việt Nam** Nguyễn Trùng Khánh, để chinh phục dòng khách khó tính này, các địa phương nên chú trọng việc xây dựng nơi cầu nguyện dành riêng cho người Hồi giáo ở những khu vực công cộng, nhà hàng, khách sạn, điểm vui chơi giải trí; các sản phẩm thực phẩm, tiêu dùng cần có tem chứng nhận được người Hồi giáo tin dùng...

Tại Hà Nội, thị trường du lịch Halal cũng được đánh giá mang đến nhiều lợi ích cho du lịch Thủ đô khi lượng khách Ấn Độ, Malaysia, Singapore tăng mạnh. Giám đốc **Sở Du lịch Hà Nội** Đặng Hương Giang cho biết, nhiều khách sạn, nhà hàng đã có thực đơn riêng cho khách Halal bên cạnh thực đơn dành cho khách châu Âu và châu Á. Sở Du lịch định hướng cho các cơ sở du lịch trong thời gian tới nên đẩy mạnh phát triển các dịch vụ thân thiện với khách Hồi giáo; tổ chức tập huấn cho đội ngũ nhân sự; quan tâm hơn đến công tác quảng bá, xúc tiến thị trường Halal...

Thực tế vài năm gần đây, việc đón khách Hồi giáo cũng đã được một số doanh nghiệp Đà Nẵng, Quảng Nam tính đến. Theo ông

Bà Marina Muhamad, Giám đốc Trung tâm Du lịch Hồi giáo (Bộ Văn hóa, nghệ thuật và du lịch Malaysia) khi đến Việt Nam trao đổi về vấn đề phát triển chuỗi dịch vụ du lịch cho thị trường khách Hồi giáo tại miền Trung cho rằng, việc sở hữu nhiều cảnh đẹp là chưa đủ. Để thu hút dòng khách du lịch Hồi giáo, trước hết phải đáp ứng yêu cầu về ẩm thực với các nhà hàng đạt chuẩn Halal, đặc biệt phải có nhiều nơi để khách cầu nguyện, bởi người Hồi giáo cầu nguyện 5 lần/ngày. Các địa phương phải thể hiện sự thân thiện, gần gũi với người theo đạo Hồi, phải tạo cho khách Hồi giáo cảm giác an toàn, thuận tiện, nhất là khi khách đến giờ cầu nguyện.

Nguyễn Đức Quỳnh - Tổng Giám đốc **khách sạn Furama**, Chủ tịch Hiệp hội Du lịch Đà Nẵng, khách Hồi giáo chiếm khoảng 10% trong cơ cấu khách quốc tế đến Đà Nẵng mỗi năm, chủ yếu từ Malaysia, Singapore. Tại khách sạn Furama, nhằm phục vụ tốt dòng khách Hồi giáo, doanh nghiệp cũng đã mời chuyên gia về đào tạo cho nhân viên cách đón khách Hồi giáo, kể cả tìm nhà cung cấp thực phẩm đạt tiêu chuẩn Halal và tuyển dụng đầu bếp nấu món ăn Hồi giáo chuyên biệt.

Trước đại dịch COVID-19, hầu như không có thị trường khách Hồi giáo đến du lịch Thừa Thiên Huế, nhưng từ năm 2022, đã có hàng nghìn du khách tới tham quan, nghỉ dưỡng và dòng khách này đang có xu thế tăng trưởng tích cực. Để đón đầu, mới đây, Sở Du lịch Thừa Thiên Huế đã tổ chức hội nghị "Giới thiệu tiêu chuẩn Halal - Dịch vụ thân thiện với người Hồi giáo".

Theo tìm hiểu của Công ty TNHH Halal Quốc gia Việt Nam thì xu hướng du lịch

Hồi giáo đang dịch chuyển sang các nước Đông Nam Á, trong đó có Việt Nam. Trang tin Halaltrip.vn sớm đi vào hoạt động sẽ trở thành tiếng nói của cộng đồng du lịch Halal Việt Nam và kết nối các doanh nghiệp du lịch, chia sẻ cơ hội để cộng đồng du lịch Halal tìm thấy mình, tìm thấy đối tác bạn hàng và chung tay xây dựng phát triển thương hiệu Du lịch Halal Việt Nam.

Ông Nguyễn Trùng Khánh nhấn mạnh, cần tập trung khai thác thị trường Hồi giáo có khả năng chi trả cao, du lịch dài ngày, chú trọng khu vực Trung Đông. Khách du lịch từ khu vực Trung Đông ngoài đặc điểm chung là theo đạo Hồi, còn có đặc điểm riêng là thích đi nghỉ dưỡng biển, tiện nghi, riêng tư, có spa, safari cho trẻ em, kết hợp đi du lịch để tìm cơ hội thương mại, đầu tư. Do vậy, cần tập trung nghiên cứu đầu tư nâng tầm dịch vụ phục vụ nhu cầu đặc biệt của khách Hồi giáo.

Quảng Ninh tổ chức Hội nghị “Giải pháp thu hút khách du lịch Hồi giáo (du lịch Halal) đến Quảng Ninh”.

Để khai thác tốt tiềm năng từ thị trường khách du lịch nước ngoài, ngày 12/9/2023, tỉnh Quảng Ninh đã tổ chức Hội nghị “Giải pháp thu hút khách du lịch Hồi giáo (du lịch Halal) đến Quảng Ninh”.

Dựa trên những phân tích, chia sẻ của các chuyên gia, doanh nghiệp du lịch quốc tế, ngành du lịch Quảng Ninh sẽ tập trung triển khai các giải pháp như phổ biến chứng nhận Halal tới các cơ sở lưu trú, nhà hàng, khách sạn; tăng cường đào tạo nguồn nhân lực hiểu về văn hóa Halal; xây dựng sản phẩm du lịch, dịch vụ thân thiện với khách du lịch Hồi giáo; đồng thời thúc đẩy hình thành liên kết giữa các doanh nghiệp để đón khách du lịch Halal.

Trong khuôn khổ Hội nghị, đại diện các cơ sở lưu trú và doanh nghiệp lữ hành đã ký kết biên bản ghi nhớ về thu hút đón tiếp khách du lịch Hồi giáo (khách du lịch Halal) đến Quảng Ninh.

Để đón nguồn khách từ thị trường Hồi giáo, **khách sạn Wyndham Danang Golden**

Bay (đường Lê Văn Duyệt, phường Nại Hiên Đông, Sơn Trà) đã chuẩn bị bếp ăn riêng cho thị trường này theo đúng chuẩn Halal. Ông Trần Hùng, quản lý truyền thông của khách sạn cho hay Hồi giáo là một thị trường khách khá khó tính. Một bếp ăn đạt chuẩn Halal gồm có chứng chỉ từ một tổ chức uy tín, bảo đảm thực phẩm và quy trình sản xuất đáp ứng các tiêu chuẩn Halal; bếp có dụng cụ nấu nướng riêng để tránh sự pha trộn giữa thực phẩm Halal và thực phẩm không Halal; nguyên liệu và thực phẩm sử dụng trong bếp ăn Halal phải tuân thủ các nguyên tắc Halal tức là thịt phải được kiểm soát nguồn gốc và phải là thịt Halal, không chứa thành phần từ

heo hoặc cồn.

Tương tự tại **Furama Resort Đà Nẵng** để có các món ăn, phong cách phục vụ cho khách Hồi giáo, khu nghỉ dưỡng đã tuyển dụng đầu bếp nấu món ăn theo tiêu chuẩn Halal và tuyển các nhà cung cấp các dịch vụ đặc thù cho khách Hồi giáo. Ông Nguyễn Đức Quỳnh cho rằng với thị trường khách Hồi giáo, điều quan trọng là cần tập trung quảng bá thêm về điểm đến Đà Nẵng tới thị trường khách này cũng như quảng bá để những người làm dịch vụ du lịch hiểu hơn về thị trường này, có thêm các đường bay thẳng từ Đà Nẵng đến các thị trường có khách Hồi giáo...

CÁC HỘI NGHỊ, DIỄN ĐÀN QUỐC TẾ VỀ HALAL TRONG NĂM 2023

London Muslim Shopping Festival

- Thời gian: 26 - 27/02/2023

- Địa điểm: Royal Victoria Dock 1 Western Gateway London E16 1XL, London, Anh

International Events on Halal Industry

- Thời gian: 10/5/2023

- Địa điểm: Lahore, Pakistan

Halal Expo Canada

- Thời gian: 17 - 18/5/2023

- Địa điểm: 6900 Airport Rd, Mississauga, Canada

Halal in Travel - Global Summit 2023

- Thời gian: 30/5 - 01/6/2023

- Địa điểm: 80 Changi Road, 05-12 Centropod, Singapore

Malaysia Halal Expo

- Thời gian: 01 - 03/9/2023

- Địa điểm: MIECC, Jalan Dulang, Thành phố Mines Wellness, Selangor, Malaysia

Bahrain Halal Expo 2023

- Thời gian: 05 - 07/10/2023

- Địa điểm: Trung tâm Hội nghị và Triển lãm Quốc tế Bahrain, Sakhir Area, Bahrain

Maximum Quality Foods Food Expo

- Thời gian: 10/10/2023

- Địa điểm: Trung tâm triển lãm Meadowlands, 355 Plaza Dr, Secaucus, Mỹ

Halal Expo Indonesia 2023 (HEI)

- Thời gian: 25 - 29/10/2023

- Địa điểm: Trung tâm Hội nghị Jakarta, Jakarta, Indonesia

Halal Trade, Logistics and Manufacturing Expo

- Thời gian: 09 - 11/11/2023

- Địa điểm: Trung tâm Hội nghị quốc gia Sandton, Nam Phi

Halal Expo Dubai

- Thời gian: 19 - 20/11/2023

- Địa điểm: Trung tâm thương mại quốc tế Dubai, Dubai, UAE

Saudi Halal Expo 2023

- Thời gian: 19 - 21/11/2023

- Địa điểm: Trung tâm Triển lãm và Hội nghị quốc tế Riyadh, tỉnh Riyadh, Saudi Arabia

Halal World Summit OIC

- Thời gian: 23 - 25/11/2023

- Địa điểm: Trung tâm triển lãm Istanbul, Thổ Nhĩ Kỳ

Food Africa Cairo

- Thời gian: 12 - 14/12/2023

- Địa điểm: Trung tâm triển lãm quốc tế tỉnh Cairo, Ai Cập

Chịu trách nhiệm nội dung: **Vụ Trung Đông - Châu Phi, Bộ Ngoại giao**

Chịu trách nhiệm thiết kế và xuất bản: **Báo Thế giới & Việt Nam, Bộ Ngoại giao**